

เหยี่ยวดำไทยอพยพถิ่นสู่'อินเดีย'

นครนายก - ผศ.น.สพ.ดร.ไชยชนัด เกษรคอกบัว หน่วยวิจัยนกนักล่าและเวชศาสตร์การอนุรักษ์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัยนิเวศวิทยาของเหยี่ยวดำชนิดย่อยประจำถิ่นในประเทศไทย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สาขิตเทคนิคการติดตามด้วยดาวเทียมบนตัวเหยี่ยวดำไทย และเทคนิคการติดตามเหยี่ยวดำไทยระหว่างประเทศด้วยเทคโนโลยีดาวเทียมจำนวน 6 ตัว ที่สถาบันเกษตรอินทรีย์อาชีพแบบพอเพียง ต.ท่าเรือ อ.ปากพลี ซึ่งเหยี่ยวดำไทยเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองใกล้สูญพันธุ์หายาก และลดจำนวนลงจนใกล้สูญพันธุ์ในประเทศไทย จากภัยคุกคามเพราะคนขโมยลูกเหยี่ยวไปขาย เป็นการตัดตอนโอกาสขยายพันธุ์

ปี 2563 ได้ติดตั้งอุปกรณ์เหยี่ยวดำเพศผู้ชื่อนาก รหัส R96 เกิดที่ อ.ปากพลี ในเดือนก.พ. 2563 และบินจากปากพลีในเดือนพ.ค.ปีเดียวกัน อพยพผ่านเมียนมา บังกลาเทศ และไปอาศัยในรัฐกานท์ทากะ ประเทศอินเดีย รวมระยะทาง 4,000 กม. เชื่อว่านากจะกลับมาปากพลีเพื่อจับคู่ผสมพันธุ์ต้นฤดูหนาวของปีนี้ ระหว่างเดือนก.ย.-ค.ล. ผลการศึกษาพบว่าลูกเหยี่ยวดำไทยกลับมาปากพลี

เมื่ออายุ 18 เดือน หรือเข้าสู่ปีที่ 2 นับเป็นครั้งแรกของอาเชียนในการติดตามการติดตามดังกล่าวให้เหยี่ยวดำไทยพบข้อมูลใหม่เกี่ยวกับเส้นทางอพยพของเหยี่ยวดำไทย ซึ่งเดิมเข้าใจว่าเป็นนกประจำถิ่นและอาศัยอยู่ในไทยเท่านั้น การที่ "นาก" เกิดที่ปากพลีแต่บินไปอินเดีย เป็นพฤติกรรมที่ย้ายถิ่นด้วยสัญชาตญาณที่ถ่ายทอดและฝังอยู่ในพันธุกรรมของเหยี่ยวมาหลายชั่วอายุแล้ว ซึ่งว่าบรรพบุรุษของเหยี่ยวดำไทยในภาคกลาง/ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา น่าจะโยกย้ายมาจากอินเดีย เพื่อมาจับจองถิ่นอาศัยที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตและสืบพันธุ์ ข้อมูลเบื้องต้น พบว่าเหยี่ยวดำไทยหายไปจากปากพลีหลังจากถูกล่าสืบพันธุ์ตั้งแต่เดือนพ.ค.แล้วกลับมาปากพลีอีกครั้งตั้งแต่เดือนค.ล. จึงพบพฤติกรรมสร้างรังวางไข่อีกครั้ง

สำหรับการล่าและจับลูกเหยี่ยวไปขายไม่ไ้เข้ามาจากชาวบ้านปากพลี แต่เป็นคนต่างถิ่น โดยขายผ่านทางเฟซบุ๊กกลุ่มปิด ทั้งที่ผิดกฎหมาย ขณะที่ชาวปากพลีจัดตั้งชมรมอนุรักษ์นกเหยี่ยวปากพลี และร่วมกับตำรวจ จัดทำโครงการอุปถัมภ์ครอบครัวเหยี่ยวดำรวมทั้งลดการตัดต้นไม้ที่พบรังเหยี่ยวดำ เป็นช่องทางให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนด้วย